

הצעת חוק - תזכיר

א. שם החוק המוצע: חוק לתקון פקודת הנמלים (ס. 2) תשי"ב-1952.

ב. עקרי החוק המוצע:

(א) להוסיף לפקודת הנמלים הוראות בדבר הענשת ימאים שנשכרו כחוק וערקו מאניותיהם או שטרבו להצטרף לאניה בעת הפלגה או הנעדרים, ללא נסילת רשות וללא סיבה מספקת, מאניותיהם או מתפקדיהם. העונש המוצע לגבי עריק הוא הפקעת חפציו שנשארו באניה והפקעת שכרו שיגיע לו אותה שעה; ערק בחוץ לארץ - צפוי העריק גם להפקעת השכר שירוויח בכל אניה אחרת עד שובו לישראל ולכסוי כל עודף שכר ששולם למי שנשכר למלא את מקומו, - אם עלה שכר זה על השכר שקבל העריק; כסו-כן יהיה דינו - מאסר עד שנה אחת, אך לא פחות מחודש ימים.

האשם בהעדר ללא רשות - יהא צפוי לעונש של הפקעת סכום משכרתו בשעור שלא יעלה על שכר יומים, ונוסף על כך, בעד כל עשרים וארבע שעות של העדר - להפקעת הסכום שהוצא כדין בשכירת סמלא מקום; בעברה העבירה בחוץ לארץ - יהא נוסף על כך צפוי למאסר עד ששה חדשים.

(ב) להקנות סמכות לשר התחבורה להתקין תקנות בדבר:

(א) רשום העבירות הנ"ל ביומן הרשמי המוחזק באניות ושמוש ברשום זה כראיה לתכנון;

(ב) אשור העתקי רשומים ביומן והעברתם לשר התחבורה;

(ג) הנחות (presumptions) להוכחת עריקה;

(ד) אופן גביית שכר ומכירת חפצים שהופקעו לפי פסקה (א) והשמוש בפדיון המכירה ובשכר שהופקע כאמור.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו

בזמן האחרון רבו המקרים של עריקת ימאים, המועסקים באניות צי הסוחר הישראלי, וכן המקרים של העדר ללא רשות מאניה. אין כיום בחוק הישראלי הוראות בדבר עונשין למקרים אלה - והתביעה הכללית נוהגת להאשים את העריקים ביציאה מן הארץ ללא היתר כחוק ברוב מדינות הים בענשים ימאים העורקים מאניותיהם או הנעדרים ללא רשות, בכל חומרת הדין. כדי להגן על הצני המסחר הישראלי בפני סכנת עריקה המונית ולמנוע אפשרות עריקה שאין עליה עונש, מוצעות בזה הוראות הקובעות עונשים של עריקים מאניות ושל נעדרים ללא רשות מהן, וכן הוראות השלמה בקשר להוכחת עריקה, רשומה וכיו"ב.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

אחרי סעיף 20 לפקודת הנמלים יווספו סעיפים 21 ו-22, ובהם ההוראות הנ"ל.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

התקון הנ"ל לא ישפיע על תקציב המדינה.

(-) ד.צ. פנקס
שר התחבורה

192

1001